

Väljaandja:	Sotsiaalminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	tervikekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	13.04.2007
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	17.07.2010
Avaldamismärge:	

Geenidoonori koeproovi, DNA kirjelduse, terviseseisundi kirjelduse ja tagasikodeerimist võimaldavate andmete hävitamise kord

Vastu võetud 17.12.2001 nr 128
[RTL 2002, 1, 9](#)
jõustumine 06.01.2002

Muudetud järgmiste määrustega (kuupäev, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

28.03.2007 nr 36 ([RTL 2007, 28, 509](#)) 13.04.2007

Määrus kehtestatakse «[Inimgeeniuringute seaduse](#)» § 21 lõike 6 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Rakendamisala

(1) Määrusega kehtestatakse geenivaramusse kantud koeproovide, sealhulgas DNA, DNA kirjelduste, terviseseisundi kirjelduste ja tagasikodeerimist võimaldavate andmete hävitamise kord, sealhulgas hävitamisprotokollid, selle täitmise ja säilitamise kord.

(2) Määrusega kehtestatavad nõuded on täitmiseks kohustuslikud geenivaramu vastutavale töötajale ja geenivaramu volitatud töötajatele ning isikutele, kelle valduses on geenivaramust pärit koeproov, DNA kirjeldus või terviseseisundi kirjeldus.

[[RTL 2007, 28, 509](#)– jõust. 13.04.2007]

2. peatükk KOEPROOVIDE, DNA KIRJELDUSTE, TERVISESISUNDI KIRJELDUSTE JA TAGASIKODEERIMIST VÕIMALDAVATE ANDMETE HÄVITAMINE

§ 2. Üldnõuded

(1) Kõik isikud, kelle valduses on koeproov, DNA kirjeldus ja terviseseisundi kirjeldus, on geenivaramu vastutava töötaja korraldusel kohustatud omal kulul viivitamatult hävitama konkreetse koeproovi, DNA kirjelduse või terviseseisundi kirjelduse.

(2) Geenivaramu vastutav töötaja võib anda isikutele, kelle valduses on geenivaramust pärit koeproov, DNA kirjeldus või terviseseisundi kirjeldus, täiendavaid andmete hävitamisega seotud korraldusi, mille järgimine on koeproovide, DNA kirjelduste ja terviseseisundi kirjelduste hävitamisel kohustuslik.

(3) Geenivaramu vastutava töötaja esindajal on õigus viibida koeproovi, DNA kirjelduse ja terviseseisundi kirjelduse hävitamise juures geenivaramu volitatud töötajaga sõlmitud lepingus sätestatud tingimustel.

§ 3. Õigus nõuda koeproovide, DNA kirjelduste, terviseseisundi kirjelduste ja tagasikodeerimist võimaldavate andmete hävitamist

(1) Geenidoonoril on õigus igal ajal nõuda tema tagasikodeerimist võimaldavate andmete hävitamist. Nimetatud andmed hävitab vastutav töötaja hiljemalt kahe nädala jooksul vastava kirjaliku taotluse saamisest.

(2) Geenidoonoril on õigus nõuda tema koeproovi, DNA kirjelduse ja terviseseisundi kirjelduse hävitamist, kui tema isiku salastatus on õigusvastaselt avalikustatud. Koeproovi, DNA kirjelduse ja terviseseisundi kirjelduse

hävitamist korraldab vastutav töötaja ühe kuu jooksul vastava kirjaliku taotluse saamisest. Vastutaval töötajal on õigus koeproovi, DNA kirjeldust ja terviseseisundi kirjeldust mitte hävitada, kui ta tõendab et geenidoonori enda käitumine põhjustas tema isiku salastatuse avalikustamise.

(3) Vastutaval töötajal on õigus nõuda koeproovi, DNA kirjelduse ja terviseseisundi kirjelduse hävitamist juhul, kui tal on põhjendatud kahtlus, et koeproovi, DNA kirjeldust ja terviseseisundi kirjeldust valdav või kasutatav isik rikub «Inimgeeniuringute seadust» või selle alusel kehtestatud õigusakte või kui tal puudub õiguslik alus nende valdamiseks või kui ei ole tagatud geenidoonorite salastatus ja õiguste kaitstus.

(4) Mis tahes isik on kohustatud viivitamatult hävitama tema valduses oleva koeproovi, DNA kirjelduse ja terviseseisundi kirjelduse, kui ta teab, et tal puudub õiguslik alus selle koeproovi, DNA kirjelduse ja terviseseisundi kirjelduse valdamiseks.

§ 4. Koeproovide hävitamine

Koeproovide hävitamiseks inaktiveeritakse koeproovid autoklaavimise teel.

§ 5. DNA kirjelduste ja terviseseisundi kirjelduste hävitamine

(1) DNA kirjeldused ja terviseseisundi kirjeldused hävitatakse andmete infosüsteemist kustutamise teel nii, et ei oleks võimalik andmeid taastada.

(2) Juhul kui kustutatavatest andmetest on tehtud väljatrükke, hävitatakse need väljatrükid viisil, mille järgselt ei ole andmete taasesitamine kaasaja tehnika taseme kohaselt võimalik. Purustamisel ei tohi paberiosakese laius olla suurem kui 0,8 mm ning pikkus suurem kui 1,3 cm. Samuti on lubatud paberkanja tuhastamine või lahustamine kasutades keemilisi ühendeid.

§ 6. Tagasikodeerimist võimaldavate andmete hävitamine

Tagasikodeerimist võimaldavad andmed hävitatakse viisil, mis välistab nende andmete taastamise.

3. peatükk HÄVITAMISPROTOKOLL

§ 7. Hävitamisprotokolli kantavad andmed ja hävitamisprotokolli vorm

(1) Hävitamisprotokolli kantakse järgmised andmed:

- 1) protokolli identifitseerivad ja iseloomustavad andmed;
- 2) koeproovi, DNA kirjelduse, terviseseisundi kirjelduse ja tagasikodeerimist võimaldavate andmete hävitajat ning tema esindajat identifitseerivad andmed;
- 4) hävitatavaid koeproove, DNA kirjeldusi, terviseseisundi kirjeldusi ja tagasikodeerimist võimaldavaid andmeid identifitseerivad ja iseloomustavad andmed;
- 5) hävitamise viisi ja läbiviimist iseloomustavad andmed;
- 6) hävitamise koht;
- 7) hävitaja mis tahes avaldused;
- 8) märkus, et protokoll ei tohi paljundada ilma geenivaramu vastutava töötaja kirjaliku loata;
- 9) geenivaramu vastutavale töötajale hävitamisprotokolli edastamise viis;
- 10) muu oluline informatsioon.

(2) Hävitamisprotokolli vorm on käesoleva määruse lisa.

§ 8. Hävitamisprotokolli koostamine ja edastamine

(1) Hävitamisprotokoll koostatakse koeproovi, terviseseisundi kirjelduse või terviseseisundi kirjelduse hävitamise läbiviija poolt ühes eksemplaris. Hävitamisprotokoll jääb koeproovi, terviseseisundi kirjelduse või terviseseisundi kirjelduse hävitamise läbiviijale.

(2) Hävitamisprotokoll koostatakse enne hävitamist ja kirjutatakse alla pärast hävitamise läbiviimist.

(3) Kui hävitajaks ei ole geenivaramu vastutav töötaja, edastatakse allkirjastatud hävitamisprotokolli koopia viivitamatult geenivaramu vastutavale töötajale kullerpostiteenust kasutades või muul geenivaramu vastutava töötaja poolt määratud viisil.

§ 9. Hävitamisprotokolli säilitamine

Hävitamisprotokolle ja nende koopiaid säilitatakse alaliselt, järgides «Inimgeeniuringute seaduse» § 12 lõike 7 alusel sotsiaalministri määrusega geenidoonoriks saamise nõusoleku vormi säilitamisele kehtestatud nõudeid.

HÄVITAMISPROTOKOLL

Identifikaator .....

Kuupäev ja

kellaeg .....

Hävitamise läbiviija

Nimi .....

Kood .....

Aadress .....

Õiguslik alus .....

Esindaja .....

Hävitatakse

Koeproovid ..... DNA kirjeldused .....

Tervises seisundi kirjeldused ..... Tagasikodeerimist võimaldavad
andmed .....

Hävitatavat koeproove või andmeid iseloomustavad andmed:

Kogus .....

Identifikaatorid .....

Muud andmed:

Hävitamise viis ja koht

.....

Hävitamise läbiviija avaldused

Edastamine

Protokoll edastatakse viivitamatult SA-le Eesti Geenivaramu järgmisel viisil:

.....

Muu oluline informatsioon

Protokolli ei tohi paljundada ilma SA Eesti Geenivaramu eelneva kirjaliku loata.